

162/2003. (X. 16.) Korm. rendelet

a kábítószer előállítására alkalmas növények termesztésének, forgalmazásának és felhasználásának rendjéről

Hatályos: 2020. 03. 01. –

Az Egyesült Nemzetek Szervezete keretében a kábítószeres és pszichotrop anyagok tiltott forgalmazása elleni, 1988. december 20-án, Bécsben kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló [1998. évi L. törvény](#), a New Yorkban, 1961. március 30-án kelt Egységes Kábítószer Egyezmény kihirdetéséről szóló [1965. évi 4. törvényerejű rendelet](#), valamint az Egységes Kábítószer Egyezmény módosításáról és kiegészítéséről szóló, Genfben, 1972. március 25-én kelt Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló [1988. évi 17. törvényerejű rendelet](#) végrehajtása érdekében, valamint a szabálysértésekről szóló [1999. évi LXIX. törvény 166. §-ában](#) kapott felhatalmazás alapján a Kormány a kábítószeres előállítására alkalmas növények termesztésének, forgalmazásának és felhasználásának szabályozására a következőket rendeli el:

Értelmező rendelkezések

1. §¹ E rendelet alkalmazásában:

a) *mák*: a mák vagy ópiummák (*Papaver somniferum* L.) faj fajtáihoz, valamint a murvásmák (*Papaver bracteatum* Lindl.) faj fajtáihoz tartozó növény;

„b) ²*ipari mák*: a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH) által a Nemzeti Fajtajegyzékben, valamint az Európai Bizottság által a mezőgazdasági növényfajok közösségi fajtajegyzékében (a továbbiakban: Közöségi Fajtajegyzék) közzétett olyan – magas alkaloid tartalmú – mákfajta (a továbbiakban: mákfajta), amelyben a kábítószeresekkel és pszichotrop anyagokkal, valamint az új pszichoaktív anyagokkal végezhető tevékenységekről, valamint ezen anyagok jegyzékre vételéről és jegyzékeinek módosításáról szóló [66/2012. \(IV. 2.\) Korm. rendelet \(a továbbiakban: KKR.\) 1. számú melléklete](#) szerint kábítószernek minősülő ópium alkaloidok összes hatóanyag koncentrációja a légszáraz állapotú kifejtett máktokban átlagosan 0,7% feletti;

c) ³*étkezési mák*: a NÉBIH által a Nemzeti Fajtajegyzékben, valamint az Európai Bizottság által a Közöségi Fajtajegyzékben közzétett olyan – alacsony alkaloid tartalmú – mákfajta, amelyben a [KKR. 1. számú melléklete](#) szerint kábítószernek minősülő ópium alkaloidok összes hatóanyag koncentrációja a légszáraz állapotú kifejtett máktokban átlagosan 0,7% vagy az alatti;

d) ⁴*díszítő mák*: virágkötészeti célra előállított étkezési mákfajta;

e) ⁵*mákszalma*: teljes éréskor szárrésszel betakarított mák magot már nem tartalmazó tokja;

f) ⁶*kifejtetlen máktok*: teljes éréskor szárrésszel betakarított mák magot tartalmazó tokja;

g) ⁷

h) *kender*: minden *Cannabis* nemzetséghez tartozó növény;

i) ⁸*alacsony THC tartalmú kender*: olyan, a *Cannabis sativa* L. fajhoz tartozó rost- és magkenderfajta, amelynek tetrahidrocannabinol (THC) tartalma ténylegesen vagy a kenderfajta állami elismerési eljárása vagy a Közöségi Fajtajegyzékbe való felvételre irányuló eljárás során végzett vizsgálatok eredménye alapján a növény légszáraz állapotú, gyökérszektől és száraktól mentes homogenizált részében nem éri el a 0,2%-ot;

j) ⁹*magas THC tartalmú kender*: olyan kenderfajta, amely nem minősül alacsony THC tartalmúnak;

k) ¹⁰*kannabisz*: a [KKR. 1. § 20. pontja](#) szerinti fogalom.

2. §¹¹ A mákfajta alkaloid tartalmának, valamint a kenderfajta THC tartalmának a mintavételt követő meghatározását a NÉBIH akkreditált laboratóriuma végzi a Nemzeti Fajtajegyzékben történő közzététel előtt.

A kender termesztése

3. § (1)¹² Szabadföldön, valamint fedett termesztő berendezésben – a 13. § (1) bekezdésében meghatározott tevékenységek kivételével – kizárólag a Nemzeti vagy a Közöségi Fajtajegyzékben közzétett, alacsony THC tartalmú kender termeszthető.

(2)¹³ Kender vetéséhez kizárólag fémzárolt vetőmag használható fel. A termesztőnek a vetőmaggal kapcsolatos bizonylatokat és számlákat vagy másolatait legalább a vetési évet követő év végéig meg kell őriznie.

Az ipari mák termesztése

4. § (1) Ipari mák vetéséhez kizárólag ipari mákfajta fémzárolt vetőmagja használható fel.

(2)¹⁴ Ipari mák termesztése kizárólag a külön jogszabály szerint az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet (a továbbiakban: OGYÉI) által kiadott tevékenységi engedéllyel, valamint évenként megújítandó eseti termesztési engedéllyel (a továbbiakban: eseti termesztési engedély) rendelkező gazdálkodó szervezettel (a továbbiakban: termesztető) megkötött szerződés alapján végezhető.

(3)¹⁵

5. § (1) A termesztető köteles

a)¹⁶ a földművelésügyi feladatkörében eljáró megyei kormányhivatallal (a továbbiakban: kormányhivatal) a NÉBIH által rendszeresített, és a NÉBIH honlapján közzétett formanyomtatványon az alábbi *aa)–ah)* pontokban meghatározott adatokat tavaszi vetésű ipari mák esetén a vetési évben április 30-ig, őszi vetésű ipari mák esetén a vetési évben november 30-ig, az *ai)* pont szerinti adatot pedig november 30-áig közölni:

- aa) a termesztető neve, címe,
- ab) a termesztők neve, címe,
- ac) a vetett termőterületek nagysága,
- ad) a termőterületek helye, helyrajzi száma, vagy fizikai blokk és parcella szám,
- ae) a termesztett fajták neve,
- af) a kiadott vetőmag fajtája, fémzár száma, mennyisége,
- ag) a termesztési szerződések megkötésének dátuma, iktatószáma,
- ah)¹⁷

ai)¹⁸ a termesztető részére a termesztők által leadott kifejtetlen ipari máktok mennyisége (kg).

b)¹⁹ a [KKR. 10. §-ában](#) meghatározott időpontig az eseti termesztési engedély kiadása érdekében a [KKR. 10. §-ában](#) meghatározott adatokat az OGYÉI-nek, valamint az agrárpolitikáért felelős miniszternek megküldeni,

c)²⁰ folyamatos nyilvántartást vezetni a szerződéses máktermesztőkről, azok vetőmag és ipari mák termőterületeinek helyéről és nagyságáról, az átadott és visszaszolgáltató vetőmag, valamint az átvett ipari mák kifejtetlen tokjának mennyiségéről, továbbá a bejelentett különleges esetekről,

d) a vetéshez szükséges vetőmagot a termesztőnek átadni, a fel nem használt vetőmagot tőle visszavenni, és a fel nem használt vetőmag őrzéséről annak felhasználásáig, illetve megsemmisítéséig gondoskodni,

e) a vele szerződésben álló termesztőknél az ipari mák termesztését ellenőrizni,

f)²¹ a megkötött szerződés alapján termesztett ipari mák kifejtetlen tokjának teljes mennyiségét átvenni,

g)²² a felhasználni nem kívánt mákszalma legkésőbb november 30-ig megsemmisíteni,

h)²³ biztosítani, hogy a mákszalma, a kifejtetlen máktok, illetve a máktokkal szennyezett mákmag csak megfelelő biztonsági eljárások mellett kerüljön felhasználásra vagy megsemmisítésre,

i)²⁴ a termesztésre vonatkozó jogszabályi rendelkezések megsértése vagy visszaélés gyanúja esetén a rendőrséget értesíteni,

j)²⁵ a vetőmaggal kapcsolatos számlák másolatát a kormányhivatalnak az *a)* pont szerinti bejelentéssel egyidejűleg megküldeni.

(1a)²⁶ A termesztető köteles őszi vetésű ipari mák kipusztulása esetén a kormányhivatalnak a vetést követő év április 30-ig bejelenteni a kipusztulással érintett termesztő nevét, címét, a terület azonosítóit (település neve, földrészlet helyrajzi száma, alrészlet megjelölése, fizikai blokk és parcella azonosító), nagyságát, valamint a kipusztult állomány fajtáját.

(2)²⁷ A kormányhivatal az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti bejelentésről a rendőrséget tájékoztatja.

(3)²⁸

6. § (1) Az ipari mák termesztője köteles

a)²⁹ a NÉBIH által rendszeresített, és a NÉBIH honlapján közzétett formanyomtatvány szerinti nyilvántartást vezetni, amely az alábbi adatokat tartalmazza:

- aa) a szerződött terület nagysága, helye, helyrajzi száma, vagy fizikai blokk és parcella száma,
- ab) a termesztetőtől átvett vetőmag mennyisége, fémzár száma,
- ac) a fajta neve,
- ad) a vetés ideje,
- ae) a vetett terület nagysága,
- af) a termesztetőnek visszaszolgáltató vetőmag mennyisége, fémzár száma,
- ag) a virágzás kezdetének időpontja,
- ah) a betakarítás kezdetének időpontja,
- ai) a betakarított terület nagysága,
- aj)³⁰ a termesztetőnek átadott kifejtetlen ipari máktok mennyisége,

b) a fel nem használt vetőmagot tárgyév május 10-éig a termesztető részére visszaszolgáltató,

c) a mákvirágzás befejezésének időszakától (zöld tokos állapottól) a betakarításig a teljes termőterület folyamatos őrzéséről gondoskodni,

d)³¹ a kifejtetlen ipari máktok teljes mennyiségét a termesztető részére átadni, a tok átmeneti őrzésére alkalmas tárolóhelyet biztosítani, és annak folyamatos őrzéséről gondoskodni,

e)³² a betakarítás után a kifejtetlen ipari máktok termesztető általi átvételét követően az általa az *a)* pontban meghatározott adattartalommal vezetett nyilvántartást a 7. § (2) bekezdése szerint aláírni.

(2)³³ A termesztő köteles továbbá minden, az általános termesztési gyakorlattól eltérő különleges esetet, így különösen a zöld tok megkarcolását, a tokok károsítását, lopását a rendőrségnek, valamint a termesztővel szerződésben álló termesztetőnek haladéktalanul írásban bejelenteni. Az ügyészség a nyomozás eredményéről értesíti a kormányhivatalt, valamint az OGYÉI-t.

7. § (1)³⁴ A kormányhivatal az ipari mákot termesztők bejelentési, nyilvántartási, valamint a 4. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségeinek betartását a virágzástól a betakarításig terjedő időszakban évente legalább egyszer ellenőrzi. A kormányhivatal a fajtaazonosság vagy az alkaloid tartalom laboratóriumi vizsgálattal történő megállapítása érdekében a betakarítás előtt a máktokból mintát vehet.

(2)³⁵ Az ellenőrzésről a NÉBIH által rendszeresített, és a NÉBIH honlapján közzétett formanyomtatványnak megfelelő jegyzőkönyvet vagy feljegyzést kell készíteni a (4) bekezdés szerinti adattartalommal. Az ellenőrzést végző a betakarítást követően aláírja a termesztő által vezetett nyilvántartást. Ha az ellenőrzés arra az eredményre vezet, hogy a termesztő az e rendeletben foglalt bármely kötelezettségének nem tett eleget, a kormányhivatal haladéktalanul értesíti a termesztőt, a rendőrséget és az OGYÉI-t, egyúttal elrendelheti a növényállománynak, illetve a termésnek a termesztő költségén történő megsemmisítését.

(3)³⁶ A kormányhivatal az 5. § (1) bekezdésének a) pontja és a 6. § (1) bekezdésének a) pontja szerint nyilvántartott adatokat az érintett személyek azonosítására alkalmatlan statisztikai adat formájában a betakarítást követő év március 31-éig az ENSZ Nemzetközi Kábítószer Ellenőrző Szerve felé történő adatszolgáltatás érdekében megküldi a NÉBIH, valamint az OGYÉI részére.

(4)³⁷ Az ellenőrzésről készített jegyzőkönyv vagy feljegyzés – az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvényben foglaltakon túl – a következő adatokat tartalmazza:

- a) a termesztő neve, címe, telefonszáma,
- b) a tábla helye, helyrajzi száma, vagy fizikai blokk és parcella száma,
- c) a faj és fajta megnevezése,
- d) a nyilvántartás szerinti táblaméret,
- e) a nyilvántartott és tényleges táblaméret közötti különbség,
- f) az eltérés indoklása,
- g) észlelt rendellenességek,
- h) megtett intézkedések.

Étkezési mák termesztése

8. § (1)³⁸ Étkezési mák vetéséhez kizárólag étkezési mákfajtának a termőterülettel arányos mennyiségű, fémzárolt vetőmagja használható fel. A termesztőnek a vetőmaggal kapcsolatos bizonylatokat és számlákat legalább a vetési évet követő második év végéig meg kell őriznie.

(2)³⁹ A termesztő az étkezési mák 500 m²-t meghaladó termőterületen történő termesztése, valamint területnagyságtól függetlenül az étkezési mák kereskedelmi céllal történő termesztése esetén köteles a kormányhivatal részére a termesztés megkezdése előtt, de legkésőbb tavaszi vetésű étkezési mák esetén a vetési évben április 30-ig, őszi vetésű étkezési mák esetén a vetési évben november 30-ig a következő adattartalmú bejelentést tenni a NÉBIH által rendszeresített, és a NÉBIH honlapján közzétett formanyomtatványon:

- a)⁴⁰ a termesztő
 - aa) természetes személy személyazonosító adatai és lakcíme,
 - ab) jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet megnevezése, székhelye, adószáma, a képviselőt ellátó személy családi és utóneve, lakcíme, valamint a képviselő jogcíme,
 - b) a vetett termőterület nagysága, helye, helyrajzi száma, vagy fizikai blokk és parcella száma,
 - c) a termesztett fajta neve, vetőmag fémzár száma és mennyisége,
 - d) virágkötészeti célból termesztett mák esetén az exportáló, illetve a belföldi forgalmazó neve, címe,
 - e) az előző évi betakarított terület nagysága.

(2a)⁴¹ A termesztő köteles a vetőmaggal kapcsolatos számlák másolatát a kormányhivatalnak a (2) bekezdés szerinti bejelentéssel egyidejűleg megküldeni.

(2b)⁴² A termesztő köteles őszi vetésű étkezési mák kipusztulása esetén a kormányhivatalnak a vetést követő év április 30-ig bejelenteni a kipusztulással érintett terület azonosítóit (település neve, földrészlet helyrajzi száma, alrészlet megjelölése, fizikai blokk és parcella azonosító), nagyságát, valamint a kipusztult állomány fajtáját.

(3)⁴³ A termesztőnek a (2) bekezdés szerint bejelentett adatairól a kormányhivatal a bejelentést követő tizenöt napon belül a NÉBIH által rendszeresített, és a NÉBIH honlapján közzétett formanyomtatvány szerinti igazolást állítja ki. A kormányhivatal az igazolás kiállítását megtagadja, amennyiben

a) a termesztő a (2) bekezdés szerinti bejelentési kötelezettségének határidőre nem tesz eleget és azt legkésőbb a mák virágzásának befejezését megelőző tizenöt napig nem pótolja,

b) a bejelentés nem felel meg a (2) és (2a) bekezdésben foglalt követelményeknek és a termesztő a hiánypótlási felhívásnak nem tesz eleget, vagy

c) alapos okkal feltételezi, hogy a termesztő bejelentésében valótlan adatot közölt és felhívására a termesztő az adatot nem tudja igazolni.

(4)⁴⁴ Az étkezési mák termesztője minden, az általános termesztési gyakorlattól eltérő különleges esetet, így különösen a zöld tok megkarcolását, a tokok károsítását, lopását a rendőrségnek köteles jelenteni.

(5)⁴⁵ A kormányhivatal a (2) bekezdés szerinti bejelentésben foglalt adatokat az érintett személyek azonosítására alkalmatlan statisztikai adat formájában május 31-ig megküldi a NÉBIH-nek, amely azt június 15-ig összesítve továbbítja az OGYÉI-nek.

9. §⁴⁶ (1)⁴⁷ Az étkezési mák fel nem használt mákszalmáját a termesztő felajánlhatja az ipari mákot termesztőnek átvételre, aki a mákszalma elfogadása esetén az elszállításról saját költségén gondoskodik. Az ipari mákot termesztő jegyzőkönyvvel dokumentálja az elszállítást, és a jegyzőkönyv másolatát megküldi az OGYÉI-nek.

(2) A fel nem ajánlott, továbbá át nem vett mákszalmát égetéssel vagy talajba forgatással legkésőbb november 30-ig meg kell semmisíteni.

9/A. §⁴⁸ (1)⁴⁹ A kormányhivatal ellenőrzi az étkezési mák termesztője számára e rendeletben megállapított kötelezettség teljesítését.

(2)⁵⁰ Étkezési mák 500 m²-t meghaladó termőterületen történő termesztése esetén a kormányhivatal évente egyszer, az állomány virágzó állapotának végéig, szántóföldi ellenőrzést végez. Amennyiben a máktábla nagysága étkezési mák kereskedelmi céllal történő termesztése esetén nem haladja meg az 500 m²-t, a kormányhivatal szántóföldi ellenőrzést szűrőpróbaszerűen végez az állomány virágzó állapotának végéig.

(3)⁵¹ A kormányhivatal a szántóföldi ellenőrzés keretében ellenőrzi a bejelentett adatok megfelelőségét. A kormányhivatal a szántóföldi ellenőrzés során a fajtaazonosság vagy az alkaloid tartalom laboratóriumi vizsgálattal történő megállapítása érdekében a máktokból mintát vehet.

(4)⁵² A kormányhivatal a termesztő költségére elrendelheti az étkezési máktábla talajba forgatással történő megsemmisítését, amennyiben

a) az étkezési mák termesztése a 8. § (2) bekezdése alapján bejelentési kötelezettség alá tartozik és a termesztő a bejelentési kötelezettségének határidőre nem tett eleget, illetve azt legkésőbb a mák virágzásának befejezését megelőző tizenöt napig nem pótolta,

b) a termesztő nem fémzárolt vetőmagot használt fel, vagy

c) a termesztő valótlan adatokat jelentett be.

9/B. §⁵³ (1)⁵⁴ Az étkezési mák termesztője köteles tárgyév szeptember 30-ig a kormányhivatalnak bejelenteni a mákszalma és a betakarított mákmag mennyiségét, megjelölve, hogy a tisztított vagy tisztítatlan állapotú mákmag mennyiségét adta-e meg, valamint a mákszalma megsemmisítésének tervezett módját. A bejelentés és a mákszalma megsemmisítése között legalább hét napnak kell eltelnie.

(2)⁵⁵ A mákszalma megsemmisítéséről az étkezési mák termesztőjének nyilvántartást kell vezetnie, megjelölve a megsemmisítés időpontját és módját. A mákszalma megsemmisítését, valamint a nyilvántartás meglétét a kormányhivatal szűrőpróbaszerűen ellenőrzi. Amennyiben a mákszalma megsemmisítését a termesztő nem végzi el a 9. § (2) bekezdése szerinti határidőig, a kormányhivatal a termesztő költségére elrendeli a mákszalma megsemmisítését.

(3)⁵⁶ A kormányhivatal az (1) bekezdés szerinti bejelentést követő hét napon belül igazolást állít ki a termesztő számára a bejelentett mákmag mennyiségéről. A kormányhivatal az igazolás kiállítását megtagadja, amennyiben a termesztő a 8. § (3) bekezdése szerinti igazolással nem rendelkezik, vagy alapos okkal feltételezi, hogy a termesztő bejelentésében valótlan adatot közölt és felhívására a termesztő az adatot nem tudja igazolni.

(4)⁵⁷ Az étkezési mák termesztője az (1) bekezdés szerinti adatokat az (1) bekezdésben foglalt határidő végéig több részletben is megadhatja, megjelölve, hogy az adott bejelentés nem a termesztő által termesztett és betakarított mák teljes mennyiségére vonatkozik. Az (1) bekezdésben foglalt adatok mellett a termesztőnek meg kell adnia a bejelentéssel érintett terület nagyságát is. A kormányhivatal minden egyes bejelentésről a (3) bekezdésben foglaltak szerint igazolást állít ki.

(4a)⁵⁸

(4b)⁵⁹

(5) A termesztő az étkezési mákot kizárólag a (3) bekezdés szerinti igazolás birtokában hozhatja kereskedelmi forgalomba. A termesztő köteles az étkezési mákot továbbforgalmazó személynek az igazolást bemutatni. Az igazolás számát az étkezési mák forgalomba hozatala során a kereskedelmi dokumentumoknak tartalmaznia kell.

(6)⁶⁰ A kormányhivatal és a megyei kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi feladatkörében eljáró járási hivatala ellenőrzi a forgalomba hozott étkezési mák (3) bekezdés szerinti igazolásának meglétét. Amennyiben a termesztő igazolás nélkül hozta forgalomba az étkezési mákot, földművelésügyi, valamint az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi feladatkörében eljáró megyei kormányhivatal az étkezési mákot lefoglalja és elrendeli a termesztő költségén való megsemmisítését.

Díszítő mák termesztése

10. § (1) Díszítő mák termesztéséhez kizárólag étkezési mákfajta fémzárolt vetőmagja használható fel.

(2)⁶¹ A díszítő mák termesztője tavaszi vetésű díszítő mák esetén a vetési évben április 30-ig, őszi vetésű díszítő mák esetén a vetési évben november 30-ig a 8. § (2) bekezdése szerinti adatokat, az ott megjelölt módon köteles a kormányhivatallal közölni.

(3)⁶² A kormányhivatal a (2) bekezdés szerinti bejelentésben foglalt adatokat az érintett személyek azonosítására alkalmatlan statisztikai adat formájában május 31-ig megküldi a NÉBIH-nek, amely azt június 15-ig összesítve továbbítja az OGYÉI-nek.

(4)⁶³ A díszítő mák mákszalmáját vagy kifejtetlen máktokját a szárával a díszítő mák termesztője virágkötészeti céllal értékesítheti, amennyiben

a) a KKR. 1. számú melléklete szerint kábítószernek minősülő ópium alkaloidok összes hatóanyag koncentrációja a légszáraz állapotú kifejtett máktokban 0,7% vagy az alatti, vagy

b)⁶⁴ a máktokot kábítószerként való felhasználást megnehezítő eljárással (így különösen festéssel, lakkozással, fehérítéssel) kezelték, vagy

c)⁶⁵ Magyarország területén kívülre történő értékesítés esetében a fogadó állam importőre írásos nyilatkozatban vállalja, hogy a máktokot a b) pont szerint, illetve saját nemzeti előírásainak megfelelően kezelni fogja.

(5)⁶⁶

(6)⁶⁷ A díszítő mák virágkötészeti célra fel nem használt mákszalmáját vagy kifejtetlen máktokját a termesztő felajánlhatja az ipari mákot termesztőnek átvételre, aki a mákszalma vagy kifejtetlen máktok elfogadása esetén az elszállításról saját költségén